

Nieuwsbrief PFR Updates - Nummer 05, 2020

Nummer 5, 2020

Redactie: W.M. Schrama, L. Hu, M. Jonker, M. van der Leeden en J. Tigchelaar.

INHOUDSOPGAVE

Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Europees Hof voor de Rechten van de Mens,

ECLI:CE:ECHR:2020:0211JUD005686715 11-02-2020

Buturugă t. Roemenië, EHRM 11 februari 2020, nr. 56867/15,
ECLI:CE:ECHR:2020:0211JUD005686715

Hof

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:1777 27-02-2020

Omgang tussen grootmoeder en kleinkind. Geen appel van beslissing van rechtbank dat er family life bestaat tussen oma en haar kleinkind. Hof beslist inhoudelijk over de omgang, ook al ontkent de moeder in haar verweer het bestaan van family life. Hof wijst evenals rechtbank omgang af wegens het mogelijke criminele milieu waarvan oma zich niet distantieert.

Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2020:621 25-02-2020

Vader verzoekt eenhoofdig gezag nadat het gezag van de moeder over de minderjarige is beëindigd. Hof is van oordeel dat artikel 1:274 lid 2 BW zo moet worden uitgelegd dat het daar bedoelde verzoek van de ouder zonder gezag slechts wordt afgewezen, indien de rechtbank dit in het belang van de minderjarige noodzakelijk oordeelt.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:1766 25-02-2020

Verdeling. Vrouw heeft gelden onder uitsluiting vóór het huwelijk verkregen. Deel van de gelden is geïnvesteerd in de gemeenschappelijke woning. Hof stelt het bedrag in redelijkheid en billijkheid vast. De vrouw heeft voor dit bedrag een vergoedingsrecht.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2020:1767 25-02-2020

Beperking omgang door GI tussen moeder en kind dat bij de vader verblijft. GI stuurt daartoe een e-mail aan de moeder. Heeft de GI de juiste weg bewandeld?

Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2020:566 18-02-2020

Door de zoon verzochte nietigverklaring van een huwelijk wordt afgewezen. Hoge eisen aan stelplicht. Verzoeker heeft zijn stelling dat zijn vader zijn wil niet kon bepalen om niet met zijn tweede echtgenote te huwen, onvoldoende gemotiveerd.

Gerechtshof Amsterdam, ECLI:NL:GHAMS:2020:562 18-02-2020

Verzoek omgang en informatieregeling door vader die geen gezag over het kind meer heeft en in tbs-kliniek verblijft. GI is voogd. Omgang wordt afgewezen, gelet op de

grote kwetsbaarheid van het kind. Informatieregeling wordt toegewezen. Analoge toepassing artikel 1:377b BW.

Gerechtshof Den Haag, ECLI:NL:GHDHA:2020:421 11-02-2020

Inning partner- en kinderalimentatie door het LBIO. In rekening gebrachte opslag- en beslagkosten. Kennisgeving vooraf aan onderhoudsplichtige van overneming van de inning en de daaraan verbonden kosten (art. 1:408 lid 5 BW). Man woont in het buitenland, Adres niet bekend. Openbare betekening van de brief met kennisgeving in dit geval voldoende.

Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden, ECLI:NL:GHARL:2019:9387 31-10-2019

Echtscheiding; ontrechte inschrijving echtscheidingsbeschikking in registers burgerlijke stand. Zijn partijen gescheiden?

Rechtbank

Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2019:4190 13-09-2019

Limitering van alimentatie. Verzoek tot verlenging van de termijn van twaalf jaar op grond van artikel 1:157 lid 4 (oud) BW.

Rechtbank Gelderland, ECLI:NL:RBGEL:2019:6290 23-07-2019

Ondertoezichtstelling; geschil tussen vader en stiefmoeder enerzijds en pleegouders anderzijds. Vader en stiefmoeder geven pleegouders geen toestemming om met de minderjarige met vakantie te gaan. Rechtbank verleent vervangende toestemming aan pleegouders om met de minderjarige met vakantie te gaan.

Rechtbank Midden-Nederland, ECLI:NL:RBMNE:2019:3088 11-07-2019

Verzoek moeder tot omzetting gezamenlijk gezag in eenhoofdig gezag door de moeder uit te oefenen. Rechtbank schorst het gezag van de vader over de oudste minderjarige in afwachting van een onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming over het gezag en een zorgregeling.

Uitspraken zonder ECLI

Europees Hof voor de Rechten van de Mens 14-01-2020

In een zaak over kinderontvoering is in Litouwen sprake geweest van extreme politieke, publieke en institutionele druk om te voorkomen dat de dochter van klager terug zou worden gebracht naar haar vader in Duitsland. Die druk was zodanig dat het EHRM daarin een onaanvaardbare beïnvloeding ziet van de besluitvorming. Daar komt bij dat de politieke context heeft gezorgd voor grote vertragingen en obstructie, waarbij ook niet meteen gehoor is gegeven aan een prejudiciële uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie in deze zaak. Dit alles levert een schending op van artikel 8 EVRM.

Bij deze uitspraak ontbreekt de ECLI

RECHTSPRAAK

Omgang tussen grootmoeder en kleinkind. Geen appel van beslissing van rechtbank dat er family life bestaat tussen oma en haar kleinkind. Hof beslist inhoudelijk over de omgang, ook al ontkent de moeder in haar verweer het bestaan van family life. Hof wijst evenals rechtbank omgang af wegens het mogelijke criminele milieu waarvan oma zich niet distantieert.

Omgang tussen grootmoeder en kleinkind. Geen appel van beslissing van rechtbank dat er family life bestaat tussen oma en haar kleinkind. Hof beslist inhoudelijk over de omgang, ook al ontkent de moeder in haar verweer het bestaan van family life. Hof wijst evenals rechtbank omgang af wegens het mogelijke criminele milieu waarvan oma zich niet distantieert.

De minderjarige is geboren in 2013. Haar vader heeft haar erkend. De moeder oefent alleen het gezag uit over de minderjarige. De moeder van de vader heeft om omgang verzocht met haar kleindochter. De rechtbank heeft aangenomen dat er *family life* is tussen oma en haar kleindochter, maar heeft de omgang afgewezen. Oma is hiervan in hoger beroep gekomen en verzoekt alsnog een omgangsregeling vast te stellen. De moeder voert verweer en verzoekt om de bestreden beschikking te bekrachtigen. Voor het geval het hof het vaststellen van een omgangsregeling zou overwegen, verzoekt de moeder om de oma niet-ontvankelijk te verklaren in haar verzoeken vanwege het ontbreken van een nauwe persoonlijke betrekking dan wel een raadsonderzoek te gelasten.

De rechtbank heeft geoordeeld dat de oma voldoende heeft gesteld om een nauwe persoonlijke betrekking aan te nemen tussen de oma en het meisje. Op grond daarvan heeft de rechtbank de oma ontvangen in haar verzoek. Gelet op de door de moeder ingenomen procespositie zal het hof eerst uitgaan van de juistheid van dat oordeel en overgaan tot beoordeling van het verzoek van de oma tot vaststelling van een omgangsregeling met haar

kleindochter.

Het hof oordeelt dat het verzoek van oma tot vaststelling van een omgangsregeling moet worden afgewezen.

De minderjarige groeit op in een complexe familiesituatie. Bij de vader – met wie zij geen contact heeft – is (mogelijk) sprake van (zware) criminele banden. Ter zitting van het hof is door de oma bevestigd dat hij onlangs door de politie is opgepakt op verdenking van het plegen van plofkraken. Omdat de vader op het adres van de oma staat/stond ingeschreven, is bij de oma huiszoeking gedaan. Daarbij zouden explosieven in beslag zijn genomen.

Weliswaar geeft de oma aan dat zij niet weet wat er bij deze zoeking in beslag is genomen omdat zij geen beslaglijst heeft ontvangen, duidelijk is wel dat dit voor de moeder een bevestiging is van haar zorgen over het milieu waarin de vader al langere tijd verkeert, terwijl voor haar onduidelijk blijft in hoeverre de oma afstand van dit milieu kan en/of wil nemen nu het haar zoon betreft.

Daarbij komt dat de moeder het contact met haar eigen familie ook heeft verbroken in verband met criminele banden in haar eigen familie, die (deels) verweven lijken te zijn met die van de vader. De moeder heeft zich van dit milieu gedistantieerd. Om veiligheidsredenen woont zij op een geheim adres. Ook haar familie weet niet waar zij woont, met uitzondering van haar moeder. Het onlangs voorzichtig opgestarte contact tussen de minderjarige en moeders vader, heeft de moeder (voorlopig) weer gestopt omdat dit volgens haar te gevaarlijk werd en zij opnieuw last kreeg van angstaanvallen.

Deze complexe situatie die voor de moeder erg ingewikkeld is, tezamen met haar wantrouwen richting de oma, onder meer vanwege de verwevenheid met de vader, maken dat de moeder al erg haar best moet doen om haar stabiliteit te behouden. Zij heeft al een terugval gehad in angstaanvallen en is – nadat zij eerder al EMDR-therapie heeft gevolgd – nog steeds onder behandeling van een psycholoog. Omgang tussen de oma en de minderjarige zal de moeder veel extra stress en spanning geven en dat zal zijn weerslag hebben op het meisje. Daarmee is het vaststellen van een omgangsregeling tussen de oma en haar kleindochter in strijd met zwaarwegende belangen van het meisje. Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank, voor zover aan zijn oordeel onderworpen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 27-02-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:1777

Zaaknummer: 200.259.079/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verdeling. Vrouw heeft gelden onder uitsluiting vóór het huwelijk verkregen. Deel van de gelden is geïnvesteerd in de gemeenschappelijke woning. Hof stelt het bedrag in redelijkheid en billijkheid vast. De vrouw heeft voor dit bedrag een vergoedingsrecht.

Verdeling. Vrouw heeft gelden onder uitsluiting vóór het huwelijk verkregen. Deel van de gelden is geïnvesteerd in de gemeenschappelijke woning. Hof stelt het bedrag in redelijkheid en billijkheid vast. De vrouw heeft voor dit bedrag een vergoedingsrecht.

Partijen hebben in 2010 op een gezamenlijke bankrekening bedragen ontvangen van de moeder van de vrouw van in totaal € 88.333, waarvan de door de vrouw onder uitsluiting verkregen nalatenschap van haar vader ter hoogte van € 40.500 deel uitmaakte. Uit voornoemd bedrag van € 88.333 hebben partijen in 2010 bedragen van € 28.353,83 en € 612,23 afgelost op de hypothecaire geldlening die was gekoppeld aan de op hen in gezamenlijke eigendom toebehorende woning. Voorts hebben zij in die periode een bedrag van € 1.900 besteed aan een aanbetaling op tuindeuren en een dakkapelkozijn voor de woning. Aldus is een bedrag van in totaal € 30.866,06 herleidbaar aan (de aflossing van) de woning besteed.

Vervolgens komt de vraag aan de orde in hoeverre is komen vast te staan dat de vrouw aldus met onder uitsluitingsclausule verkregen vermogen heeft geïnvesteerd in de gemeenschappelijke woning van partijen. Anders dan in de casus die ten grondslag lag aan het genoemde arrest van de Hoge Raad van 5 april 2019, ECLI:NL:HR:2019:504 (daar ging het om tijdens het huwelijk onder uitsluiting ontvangen gelden), is in de hier voorliggende zaak het totaalbedrag van € 80.333 reeds vóór de huwelijksluiting ontvangen. Die omstandigheid maakt dat naar het oordeel van het hof in dit geval niet kan worden uitgegaan van het door de Hoge Raad geformuleerde bewijsvermoeden. Het is, volgens de hoofdregel van artikel 150 Rv, aan de vrouw om te stellen en zo nodig te bewijzen dat zij de onder uitsluiting verkregen gelden in de woning heeft geïnvesteerd. Zoals hiervoor overwogen heeft de vrouw in dat verband aangetoond dat vanuit het totaal ontvangen bedrag van € 88.333 een bedrag van €

30.866,06 aan de gemeenschappelijke woning van partijen is besteed. De vrouw kan echter niet aantonen, zo geeft zij zelf ook aan, dat de betalingen ad € 30.866,06 volledig uit de onder uitsluiting verkregen nalatenschap zijn gedaan. Net zomin kan de man aantonen dat deze betalingen volledig uit de niet onder uitsluiting ontvangen schenkingen van de moeder van de vrouw zijn voldaan. Om die reden – en met inachtneming van het bepaalde in artikel 3:166 lid 3 en 6:2 BW, op grond van welke bepalingen de rechtsbetrekkingen tussen partijen worden beheerst door de eisen van redelijkheid en billijkheid – ziet het hof aanleiding om voornoemde betalingen naar rato van de verhouding tussen de nalatenschap en de schenkingen toe te schrijven aan de nalatenschap op de wijze zoals de vrouw dat in haar subsidiaire verzoek heeft becijferd. Dit leidt tot het oordeel dat de vrouw voor een bedrag van (€ 40.500 / € €88.333 x € 30.866,06 =) € 14.151,85 met onder uitsluiting verkregen vermogen heeft geïnvesteerd in de woning.

Vast staat dat partijen een aantal jaren later, in 2014, in gemeenschap van goederen zijn gehuwd. Op dat moment is een gemeenschap van goederen ontstaan, waarin de woning en de daarop rustende hypothecaire geldlening zijn gevallen. Datzelfde geldt voor de vordering van de vrouw op de man in verband met de hiervoor omschreven privé-investering van de vrouw in de gemeenschappelijke woning van partijen.

Vervolgens komt de vraag aan de orde of aan de vrouw een vergoedingsrecht toekomt tot voornoemd bedrag van € 14.151,85, vanwege het feit dat dit bedrag bij uitsluiting aan haar toekwam. Naar het oordeel van het hof staat – gelet op het hiervoor overwogene – vast dat de gemeenschap van goederen bij het ontstaan ervan voor een bedrag van € 14.151,85 is bevoordeeld met onder uitsluiting verkregen vermogen van de vrouw. Dit leidt tot een aan de vrouw toekomend vergoedingsrecht ter grootte van dit bedrag, in die zin dat zij voornoemd bedrag uit de opbrengst van de woning mag vooruitnemen.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 25-02-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:1766

Zaaknummer: 200.240.987/01 en 200.243.817/01

Rechters: I.M. Dölle, B.J.H. Hofstee en J.G. Knot

Wetsartikelen: 1:94 BW

RECHTSPRAAK

Vader verzoekt eenhoofdig gezag nadat het gezag van de moeder over de minderjarige is beëindigd. Hof is van oordeel dat artikel 1:274 lid 2 BW zo moet worden uitgelegd dat het daar bedoelde verzoek van de ouder zonder gezag slechts wordt afgewezen, indien de rechtbank dit in het belang van de minderjarige noodzakelijk oordeelt.

Vader verzoekt eenhoofdig gezag nadat het gezag van de moeder over de minderjarige is beëindigd. Hof is van oordeel dat artikel 1:274 lid 2 BW zo moet worden uitgelegd dat het daar bedoelde verzoek van de ouder zonder gezag slechts wordt afgewezen, indien de rechtbank dit in het belang van de minderjarige noodzakelijk oordeelt.

De rechtbank heeft het gezag van de moeder over de minderjarige beëindigd, de gecertificeerde instelling (GI) benoemd tot voogdes en het zelfstandig verzoek van de vader hem te belasten met het gezag over de minderjarige afgewezen. Van laatstgenoemde beslissing is de vader in hoger beroep gekomen. Hij verzoekt hem met het eenhoofdige gezag over de minderjarige te belasten in plaats van de GI met de voogdij te belasten. Zijn verzoek is gebaseerd op artikel 1:274 lid 2 BW.

Over de uitleg van dat artikel overweegt het hof ambtshalve als volgt. Ingevolge artikel 1:274 lid 2 BW kan, in geval van beëindiging van het gezag van een ouder die het gezag alleen uitoefent, de andere ouder de rechtbank te allen tijde verzoeken met de uitoefening van het gezag te worden belast. Blijkens de tekst van de wet wordt dit verzoek ingewilligd 'indien de rechtbank dit in het belang van de minderjarige noodzakelijk oordeelt'. Dat impliceert dat inwilliging van dit verzoek niet het uitgangspunt is, nu de noodzaak van die inwilliging moet komen vaststaan.

Het hof overweegt dat tot 1 januari 2015 die inwilliging juist wel het wettelijk uitgangspunt was. Het toenmalige artikel 1:274 lid 2 BW bepaalde dat, in geval van ontheffing of ontzetting

van een ouder uit het gezag, een verzoek van de andere ouder om met het gezag te worden belast slechts wordt afgewezen 'indien gegronde vrees bestaat dat bij inwilliging daarvan de belangen van de kinderen zouden worden verwaarloosd'.

Als gevolg van de invoering op 1 januari 2015 van de Wet van 12 maart 2014 tot wijziging van Boek 1 van het Burgerlijk Wetboek, het Wetboek van Burgerlijke Rechtsvordering, de Wet op de jeugdzorg en de Pleegkinderenwet in verband met herziening van de maatregelen van kinderscherming (*Stb.* 2014, 130) heeft deze bepaling zijn huidige tekst gekregen. Blijkens de parlementaire geschiedenis van deze wetswijziging heeft de wetgever daarmee slechts bedoeld de terminologie van de bepaling aan te passen aan de nieuwe wet. Uitgangspunt van de wetgever was dat een dergelijk verzoek van een niet-gezagouder wordt toegewezen, maar dat het verzoek kan worden afgewezen indien dit in het belang van de minderjarige noodzakelijk is, bijvoorbeeld in verband met de continuïteit van de opvoedsituatie (*Kamerstukken II* 2008/09, 32015, nr. 3, p. 37). Daarbij is ook gewezen op artikel 1:253g BW, dat bepaalt dat in geval van overlijden van de gezagsouder het verzoek van de overlevende ouder om met het gezag te worden belast slechts wordt afgewezen, indien het belang van de minderjarige zich daartegen verzet.

Gelet op het bovenstaande is het hof van oordeel dat artikel 1:274 lid 2 BW, ondanks de bewoording daarvan, zo moet worden uitgelegd dat het daar bedoelde verzoek van de ouder zonder gezag slechts wordt afgewezen, indien de rechtbank dit in het belang van de minderjarige noodzakelijk oordeelt. Beoordeeld moet dus worden of deze uitzondering zich in deze zaak voordoet.

In dit geval wijst het hof het verzoek van de vader af. Daartoe overweegt het hof dat voor het hof duidelijk is dat de vader een liefdevolle en betrokken ouder is die een belangrijke rol in het leven van de minderjarige heeft. Dit is echter onvoldoende om het verzoek van de vader om hem met het gezag te belasten toe te wijzen. Vast staat dat de minderjarige een zeer kwetsbaar meisje is vanwege haar ernstige medische beperkingen. Deze problematiek vergt bovengemiddelde opvoedingsvaardigheden van een opvoeder. Het is voor het meisje van levensbelang dat haar verzorger in staat is intensieve zorg te bieden en tijdig en adequaat te handelen en beslissingen te nemen wanneer dit nodig is. Voor het hof is voldoende komen vast te staan dat de vader vanwege zijn verstandelijke beperkingen hiertoe, op dit moment maar ook in de nabije toekomst, onvoldoende in staat is. Met de Raad voor de Kinderbescherming en de GI is het hof van oordeel dat voor de minderjarige duidelijk moet zijn waar haar perspectief ligt. De GI heeft terecht beslist dat dat bij de grootouders ligt en dat het meisje bij hen zal opgroeien.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 25-02-2020

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2020:621

Zaaknummer: 200.266.183/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Beperking omgang door GI tussen moeder en kind dat bij de vader verblijft. GI stuurt daartoe een e-mail aan de moeder. Heeft de GI de juiste weg bewandeld?

Beperking omgang door GI tussen moeder en kind dat bij de vader verblijft. GI stuurt daartoe een e-mail aan de moeder. Heeft de GI de juiste weg bewandeld?

De minderjarige woont sinds oktober 2016, aanvankelijk door middel van een machtiging uithuisplaatsing, bij zijn vader. Bij beschikking van de rechtbank van 26 maart 2018, bekrachtigd bij de beschikking van 20 september 2018 van dit hof, is de hoofdverblijfplaats van de minderjarige bij de vader vastgesteld.

Na de uithuisplaatsing gold een omgangsregeling voor de moeder van eens per vier weken gedurende drie uren begeleide omgang. De moeder had eerder verzocht om een uitgebreidere omgangsregeling. Dat verzoek is afgewezen. Daarbij is overwogen dat de jeugdhulpverlener de meest gerede partij is om in het belang van de minderjarige wijziging aan te brengen in het contact tussen moeder en minderjarige.

Bij e-mail van 16 oktober 2018 heeft de gecertificeerde instelling (GI) aan de moeder bericht dat de omgang wordt beperkt tot twee uur per vier weken begeleid.

Op 10 mei 2019 heeft de rechtbank het gezag van de moeder beëindigd en bepaald dat het gezag voortaan alleen aan de vader toekomt.

De moeder heeft verzocht de als schriftelijke aanwijzing geldende e-mail van de GI vervallen te verklaren en de oude regeling weer te herstellen. De rechtbank heeft de verzoeken afgewezen.

Het hof oordeelt als volgt. Het hof is met de rechtbank van oordeel dat de e-mail van 16 oktober 2018 niet kan worden beschouwd als een schriftelijke aanwijzing in de zin van artikel 1:265f BW. Het gaat in deze zaak immers niet om een uit huis geplaatst kind, aangezien de hoofdverblijfplaats van de minderjarige al bij beschikking van 26 maart 2018 bij de vader is

vastgesteld. De stelling van de moeder dat het rechtsgevolg, te weten een beperking van de omgang, hetzelfde is als die omschreven in artikel 1:265f BW maakt dit niet anders.

Inmiddels heeft de Hoge Raad zich, in de uitspraak van 14 december 2018, ECLI:NL:HR:2018:2321, die dateert van ná de e-mail van oktober 2018, uitgelaten over de reikwijdte van en de verhouding tussen artikel 1:265f BW en artikel 1:265g BW. Als het al zo mocht zijn dat de GI de weg van artikel 1:265g BW had moeten volgen om de omgang te kunnen beperken, dan is deze procedure, die is ingeleid met het verzoek van de moeder tot vervallenverklaring van een schriftelijke aanwijzing, niet de geëigende weg om dit aan de orde te stellen. Op grond van hetgeen hiervoor is overwogen zal het hof de bestreden beschikking, zij het deels op andere gronden, bekrachtigen.

Opmerking: omdat de GI de omgang niet kon beperken via een e-mail (al dan niet een schriftelijke aanwijzing) is het gevolg dat de oude regeling geldt. Heeft de moeder daarmee, ondanks afwijzing van haar verzoeken, dan toch bereikt wat zij wilde bereiken?

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 25-02-2020

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2020:1767

Zaaknummer: 200.258.513/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek omgang en informatieregeling door vader die geen gezag over het kind meer heeft en in tbs-kliniek verblijft. GI is voogd. Omgang wordt afgewezen, gelet op de grote kwetsbaarheid van het kind. Informatieregeling wordt toegewezen. Analoge toepassing artikel 1:377b BW.

Verzoek omgang en informatieregeling door vader die geen gezag over het kind meer heeft en in tbs-kliniek verblijft. GI is voogd. Omgang wordt afgewezen, gelet op de grote kwetsbaarheid van het kind. Informatieregeling wordt toegewezen. Analoge toepassing artikel 1:377b BW.

Uit de verbroken relatie tussen de ouders is in 2009 het kind geboren. Zij heeft de vader niet gekend, omdat zij in haar eerste levensjaar al uit huis is geplaatst. Het gezag van de vader en de moeder is in 2016 beëindigd. De gecertificeerde instelling (GI) is benoemd tot voogd. De vader verblijft thans in een tbs-kliniek.

De rechtbank heeft het verzoek van de vader tot vaststelling van een omgangsregeling en een informatieregeling afgewezen.

Het hof wijst het verzoek om een omgangsregeling in hoger beroep eveneens af. Omgang zou ernstig nadeel opleveren voor de geestelijke ontwikkeling van het kind.

Wat de informatieregeling betreft overweegt het hof als volgt. Daarbij merkt het hof op dat gebleken is dat de GI de vader reeds een keer per maand informatie over de minderjarige verstrekt.

Naar vaste rechtspraak heeft het volgende te gelden. Een gecertificeerde instelling die door de rechter is belast met de voogdij over een minderjarige, heeft als uitgangspunt dezelfde bevoegdheden en verplichtingen als andere voogden (art. 1:303 BW). Een voogd draagt zorg dat de minderjarige (overeenkomstig diens vermogen) wordt verzorgd en opgevoed (art. 1:336

BW). Onder verzorging en opvoeding worden mede verstaan de zorg en de verantwoordelijkheid voor het geestelijk en lichamelijk welzijn en de veiligheid van het kind alsmede het bevorderen van de ontwikkeling van zijn persoonlijkheid (art. 1:247 lid 2 BW in verbinding met art. 1:248 BW, zie HR 19 mei 2017, ECLI:NL:HR:2017:943).

Naar het oordeel van het hof behoort tot voornoemde zorg en verantwoordelijkheid van een gecertificeerde instelling die optreedt als voogd, in beginsel mede dat zij de ouder die niet met het gezag belast is op de hoogte stelt omtrent gewichtige aangelegenheden met betrekking tot de persoon en het vermogen van het kind. Blijkens de parlementaire geschiedenis van artikel 1:377b BW dient de niet met het gezag belaste ouder te worden geïnformeerd door de wel met het gezag belaste ouder, nu van belang is dat de band tussen het kind en de niet met het gezag belaste ouder niet onnodig ernstiger wordt aangetast dan toch al vaak het geval is door de scheiding (*Kamerstukken II* 23012,3, p. 29 (MvT) en *Kamerstukken II* 23012, 5, p. 24 (MvA)). Het hof is van oordeel dat dit ook geldt indien een voogd is benoemd en het kind niet bij de ouder woont. Derhalve bestaat ook in die situatie, analoog aan artikel 1:377b lid 1 BW, een informatieverplichting voor de voogd en kan de rechter daartoe op verzoek van ofwel een ouder zonder gezag ofwel de GI een regeling vaststellen, tenzij de rechter ingevolge artikel 1:377b lid 2 BW het eerste lid buiten toepassing laat indien het belang van het kind dat vereist.

Gelet op hetgeen hiervoor is overwogen zijn er weliswaar gronden om het verzoek om omgang van de vader af te wijzen, maar er zijn onvoldoende aanknopingspunten om te oordelen dat het belang van het kind zich ertegen verzet dat de GI de vader informatie over haar verstrekt. De GI verstrekt reeds informatie en heeft geen redenen aangevoerd waarom het verzoek van de vader deze verplichting in een beschikking vast te leggen dient te worden afgewezen. Ook anderszins is niet gebleken dat toewijzing van het verzoek niet in het belang van de minderjarige is. Het hof acht het verzoek van de vader om een informatieregeling dan ook toewijsbaar en beslist daartoe.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 18-02-2020

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2020:562

Zaaknummer: 200.265.768/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Door de zoon verzochte nietigverklaring van een huwelijk wordt afgewezen. Hoge eisen aan stelplicht. Verzoeker heeft zijn stelling dat zijn vader zijn wil niet kon bepalen om niet met zijn tweede echtgenote te huwen, onvoldoende gemotiveerd.

Door de zoon verzochte nietigverklaring van een huwelijk wordt afgewezen. Hoge eisen aan stelplicht. Verzoeker heeft zijn stelling dat zijn vader zijn wil niet kon bepalen om niet met zijn tweede echtgenote te huwen, onvoldoende gemotiveerd.

De rechtbank heeft het verzoek van de zoon tot nietigverklaring van het tweede huwelijk van zijn vader, afgewezen. Van deze beslissing is de zoon in hoger beroep gegaan. Verweerster is de tweede echtgenote, thans weduwe van de vader. Het huwelijk is in 2015 gesloten, de vader is in 2017 overleden.

De ambtenaar van de burgerlijke stand heeft een verweerschrift ingediend. De ambtenaar is geen belanghebbende in deze zaak. Zijn geschrift wordt door het hof beschouwd als informatie van een informant. De ambtenaar heeft naar voren gebracht dat bij alle contacten die zich met de gemeente Diemen in verband met de huwelijkssluiting hebben voorgedaan, niet is gebleken dat het huwelijk onder dwang of het niet kunnen bepalen van de wil tot stand is gekomen.

Het hof overweegt als volgt. Op grond van artikel 1:32 BW mag een huwelijk niet worden aangegaan, wanneer de geestvermogens van een partij zodanig zijn gestoord, dat deze niet in staat is haar wil te bepalen of de betekenis van haar verklaring te begrijpen. Ingevolge artikel 1:69 BW kan de nietigverklaring van het huwelijk worden verzocht op de grond dat de echtgenoten niet de vereisten in zich verenigden om tezamen een huwelijk aan te gaan.

Het hof stelt vast dat niet in geschil is dat bij de vader in de laatste jaren van zijn leven sprake was van een achteruitgang in zijn cognitieve vermogens. Zowel de huisarts als de neurologen

van het VUmc spreken in hun stukken van dementie en de ziekte van Alzheimer. In de overgelegde brief van het VUmc van meest recente datum (29 september 2014) trekt de neuroloog de conclusie dat bij [X] sprake is van een ‘langzaam progressieve ziekte van Alzheimer (...)’.

Het gegeven dat de vader aan de ziekte van Alzheimer leed, leidt echter niet zonder meer tot de conclusie dat hij wilsonbekwaam was, meer in het bijzonder ten aanzien van het sluiten van het huwelijk met verweerster in 2015.

Hetzelfde geldt voor het gegeven dat bij de vader sprake was van afasie: dat hij zich moeizaam uitte als gevolg van zijn ziekte wil niet zeggen dat hij niet in staat was zijn wil te bepalen ten aanzien van het sluiten van het huwelijk. Om de conclusie van wilsonbekwaamheid ten aanzien van het huwelijk te kunnen trekken, moet gesteld en voldoende onderbouwd worden dat de vader op de huwelijksdag niet voldoende in staat was zijn wil te bepalen en de betekenis van het huwelijk te begrijpen. Gezien de ingrijpende implicaties van de beslissing dat sprake is van wilsonbekwaamheid ten aanzien van de huwelijksluiting, dienen aan deze stelplicht hoge eisen te worden gesteld.

Naar het oordeel van het hof heeft verzoeker – zeker in het licht van de gemotiveerde betwisting door verweerster – niet aan die stelplicht voldaan. Verzoeker heeft, zoals hiervoor is weergegeven, verwezen naar de verklaring van de huisarts van 21 november 2016 en de brieven van de neurologen van het VUmc van respectievelijk 14 december 2011, 18 februari 2014 en 26 september 2014, alsmede naar verklaringen van de broer en zus van verzoeker, de zussen en de broer van de vader, de moeder van verzoeker (tevens ex-echtgenote) en een ex-partner van de vader. Deze stukken volstaan naar het oordeel van het hof niet als voldoende onderbouwing van de stelling dat de vader op de huwelijksdag zijn wil niet kon bepalen, gelet ook op de gemotiveerde betwisting daarvan door verweerster (zijn weduwe).

Uit de verklaringen die verweerster heeft overgelegd, kan niettegenstaande het gegeven dat uit die verklaringen genoegzaam van de cognitieve achteruitgang van de vader blijkt, niet zonder meer worden geoordeeld dat de vader wilsonbekwaam was en te minder dat dat bij het sluiten van zijn huwelijk met verweerster, het geval was. Ook de door verzoeker overgelegde getuigenverklaringen zeggen veeleer iets over de cognitieve achteruitgang bij de vader, maar niets over zijn wilsbekwaamheid ten aanzien van de huwelijksluiting in 2015.

Voorts neemt het hof in aanmerking dat de beslissing om te huwen in dit geval veeleer een bestendinging was van een reeds jarenlange en met het huwelijk verwante relatie, nu de vader en verweerster al jarenlang een affectieve relatie hadden en sinds 2006 samenwoonden. Dat verzoeker en zijn broer en zus ter zitting in hoger beroep hebben verklaard dat hun vader

altijd nadrukkelijk heeft gezegd niet meer te willen trouwen, maakt dit niet anders.

Het hof concludeert dat het verzoek tot nietigverklaring van het huwelijk onvoldoende is gemotiveerd. Het hof bekrachtigt de beschikking van de rechtbank.

Instantie: Gerechtshof Amsterdam

Datum uitspraak: 18-02-2020

ECLI: ECLI:NL:GHAMS:2020:566

Zaaknummer: 200.258.883/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Inning partner- en kinderalimentatie door het LBIO. In rekening gebrachte opslag- en beslagkosten. Kennisgeving vooraf aan onderhoudsplichtige van overneming van de inning en de daaraan verbonden kosten (art. 1:408 lid 5 BW). Man woont in het buitenland, Adres niet bekend. Openbare betekening van de brief met kennisgeving in dit geval voldoende.

Inning partner- en kinderalimentatie door het LBIO. In rekening gebrachte opslag- en beslagkosten. Kennisgeving vooraf aan onderhoudsplichtige van overneming van de inning en de daaraan verbonden kosten (art. 1:408 lid 5 BW). Man woont in het buitenland, Adres niet bekend. Openbare betekening van de brief met kennisgeving in dit geval voldoende.

De man is van 15 december 1993 tot 17 januari 2017 gehuwd geweest met de vrouw. Zij hebben vier kinderen, waarvan drie inmiddels meerderjarig zijn. De man en de vrouw zijn schriftelijk overeengekomen dat de man aan de vrouw gedurende twaalf jaar maandelijks een bedrag van € 4.000 per maand tot haar levensonderhoud zal uitkeren. Daarnaast zal de man een bedrag van € 750 per maand per kind voldoen, zolang de kinderen thuis wonen. Vanaf het moment dat het betreffende kind uit huis is, zal de man een bijdrage van minimaal € 500 per maand rechtstreeks aan het kind voldoen tot een leeftijd van 20 jaar dan wel gedurende de tijd dat het kind studeert. De afspraken zijn opgenomen in de echtscheidingsbeschikking van 15 juni 2016 van de rechtbank Amsterdam. Het gerechtshof Amsterdam heeft bij tussenbeschikking van 30 mei 2017 bepaald dat de man met ingang van 17 januari 2017 een uitkering tot levensonderhoud van de vrouw is verschuldigd van € 4.000 per maand en een bijdrage in de kosten van verzorging en opvoeding van [dochter een] en [dochter twee] aan de vrouw is verschuldigd van € 750 per maand per kind. De vrouw heeft op 15 december 2016 het LBIO verzocht de inning van de onderhoudsbijdragen over te nemen. Het LBIO is op 31 januari 2017

tot openbare betekening overgegaan van de beschikking van de rechtbank van 15 juni 2016 en van een brief van het LBIO aan de man van 31 januari 2017. De man heeft tot 30 mei 2017 maandelijks € 3.000, respectievelijk € 1.000 aan onderhoudsbijdragen aan de vrouw betaald ten behoeve van de vrouw en ten behoeve van de minderjarige kinderen. Het LBIO heeft op 25 oktober 2017 beslag gelegd op de banktegoeden van de man bij de ABN AMRO Bank N.V. Het beslag is op 30 oktober 2017 opgeheven.

Afspraak over verrekening van kosten dan wel van uitgaven?

De man betoogt, evenals hij in eerste aanleg heeft gedaan, dat tussen hem en de vrouw nadere afspraken zijn gemaakt over de verrekening van bepaalde door de man te betalen posten, zodat hij een lager bedrag aan alimentatie aan de vrouw zou voldoen. Het LBIO betwist dat deze afspraken zijn gemaakt. Ook in hoger beroep laat de man na om deze stelling te onderbouwen. Van de gestelde afspraak is nog altijd geen enkel bewijs overgelegd. De enkele vermelding door de man zelf op bankoverschrijvingen: 'conform afspraak' is onvoldoende om de gevolgtrekking te maken dat de man en de vrouw nadere afspraken hebben gemaakt. Het maken van nadere afspraken tussen de man en de vrouw is daarom niet komen vast te staan. Vervolgens rijst de vraag of de man, afgezien van afspraken, bepaalde door hem voor de vrouw en/of de minderjarige betaalde kosten mocht verrekenen met de door hem te betalen alimentatie. De omstandigheid dat de uitgaven mogelijk aan de kinderen ten goede zijn gekomen, maakt nog niet dat daaruit een bevoegdheid tot verrekening ontstaat. De man heeft gesteld dat de vrouw weigerde deze kosten te betalen en hij deze in het belang van de kinderen achtte. Wat daar ook van zij, niet kan worden geconcludeerd dat de betaling van deze kosten een besparing voor de vrouw heeft opgeleverd. Immers, niet staat vast dat de vrouw deze kosten anders zelf zou hebben voldaan. Het hof is daarom van oordeel dat een bevoegdheid van de man tot verrekening niet is komen vast te staan. De eerste grief wordt daarom gepasseerd.

Kennisgeving van artikel 1:408 lid 5 BW: aan welke eisen moet zijn voldaan?

Het hof is van oordeel dat de rechtbank op goede gronden heeft beslist dat het LBIO met de openbare betekening van de brief aan de vereisten van artikel 1:408 lid 5 BW heeft voldaan. Vast staat dat de man niet zijn (volgende) woonadres in het buitenland heeft laten registreren in het register niet-ingezetenen. Ingevolge artikel 1:408 lid 5 BW wordt, alvorens tot invordering met verhaal van kosten over te gaan, de onderhoudsplichtige bij brief met bericht van ontvangst in kennis gesteld van het voornemen daartoe en de redenen daarvoor, alsmede van het bedrag inclusief de kosten van invordering. Om een brief te kunnen verzenden, moet het LBIO wel op de hoogte zijn van het adres van de man. Dat de vrouw op de hoogte zou zijn van het adres van de man, zoals de man aanvoert, betekent niet dat ook het LBIO daarvan op

de hoogte is. De vrouw heeft aan het LBIO medegedeeld dat zij het adres niet kende. Indien dit echter anders zou zijn, regardeert dit niet het LBIO. Ook de andere verwijten die de man de vrouw maakt, zoals het de man niet informeren over het overdragen aan het LBIO van de inning van de alimentatie, zijn het LBIO niet aan te rekenen. Het LBIO is terecht tot invordering overgegaan en ook de opslag- en inningskosten zijn terecht bij de man gevorderd.

Kan de man na inschakeling LBIO nog bevrijdend betalen aan de vrouw?

Het hof overweegt dat de man niet het oordeel van de rechtbank bestrijdt dat het LBIO op grond van artikel 1:408 BW een zelfstandige vordering heeft op de man en dat betalingen aan de vrouw niet in mindering strekken op de vordering van het LBIO. Dat de man niet wist dat het LBIO was ingeschakeld doet daaraan niet af, althans betreft dit een omstandigheid die, zoals hiervoor is overwogen, het LBIO niet is aan te rekenen. Dat de man rechtstreeks aan de vrouw betaalde betekent bovendien niet dat het LBIO geen eigen aanspraak op de opslag- en executiekosten houdt. Evenmin levert dit een grond op om te oordelen dat de man bedragen die hij al aan de vrouw had betaald, kan terugvorderen van het LBIO. Het LBIO heeft deze niet onverschuldigd aan de vrouw betaald.

Instantie: Gerechtshof Den Haag

Datum uitspraak: 11-02-2020

ECLI: ECLI:NL:GHDHA:2020:421

Zaaknummer: 200.261.274/01

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

In een zaak over kinderontvoering is in Litouwen sprake geweest van extreme politieke, publieke en institutionele druk om te voorkomen dat de dochter van klager terug zou worden gebracht naar haar vader in Duitsland. Die druk was zodanig dat het EHRM daarin een onaanvaardbare beïnvloeding ziet van de besluitvorming. Daar komt bij dat de politieke context heeft gezorgd voor grote vertragingen en obstructie, waarbij ook niet meteen gehoor is gegeven aan een prejudiciële uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie in deze zaak. Dit alles levert een schending op van artikel 8 EVRM.

In een zaak over kinderontvoering is in Litouwen sprake geweest van extreme politieke, publieke en institutionele druk om te voorkomen dat de dochter van klager terug zou worden gebracht naar haar vader in Duitsland. Die druk was zodanig dat het EHRM daarin een onaanvaardbare beïnvloeding ziet van de besluitvorming. Daar komt bij dat de politieke context heeft gezorgd voor grote vertragingen en obstructie, waarbij ook niet meteen gehoor is gegeven aan een prejudiciële uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie in deze zaak. Dit alles levert een schending op van artikel 8 EVRM.

Klagers zijn een Duitse man en zijn dochter. Aanvankelijk was klager getrouwd met I.R., maar later kwamen zij in een echtscheiding terecht. In 2006 nam I.R. de dochter van klager mee naar Litouwen en keerde niet terug. Klager procedeerde met succes bij de Duitse rechter om volledige ouderlijke macht te verkrijgen en om een bevel te krijgen tot terugkeer van zijn dochter. In oktober 2006 verzocht klager ook de Litouwse rechters om het kind terug te sturen

met een beroep op de Haagse Conventie. Nadat dit aanvankelijk niet lukte, was een hoger beroep op dit punt in 2007 succesvol. De zaak verkreeg, op aanvankelijke instigatie van I.R., bijzonder veel aandacht in de Litouwse media en ook politici bemoeiden zich volop met de zaak. Zij deden diverse pogingen om de autoriteiten af te houden van het laten terugkeren van de dochter naar Duitsland, vooral omdat dit zou betekenen dat de rechten van een Litouws onderdaan en in het bijzonder een Litouwse moeder zouden worden geschonden. Nadat de zaak op verzoek van I.R. werd heropend, schorste de president van de Litouwse Hoge Raad de tenuitvoerlegging van het bevel om de dochter naar Duitsland te laten gaan. Terwijl de zaak aanhangig was bij de Hoge Raad, verzocht deze bovendien om een prejudiciële uitspraak van het Hof van Justitie van de Europese Unie (HvJ) tot uitleg van de Brussel II bis-verordening. Het HvJ concludeerde daarbij dat de aanvankelijke Duitse uitspraken tot terugkeer van het kind rechtsgeldig waren gedaan en dat dit volgens de verordening betekende dat de Litouwse rechter gehouden was om hieraan gevolg te geven. Ook daarna vonden er diverse vertragingen plaats in de terugkeer van de dochter. Die terugkeer werd uiteindelijk wel bewerkstelligd doordat klager naar Litouwen reisde, waar hij vervolgens aanvankelijk strafrechtelijk werd vervolgd wegens kinderontvoering; deze zaak werd uiteindelijk geseponeerd.

Voor het EHRM (hierna ook: Hof) hebben klagers gesteld dat artikel 6 EVRM is geschonden, maar het EHRM beslist als ‘master of the qualification’ om de zaak enkel onder artikel 8 EVRM te behandelen. Het gaat daarbij allereerst in op de initiële procedure in Litouwen om daar een bevel te verkrijgen om het kind terug te sturen naar Duitsland. Weliswaar is daarbij de beslistermijn in de Haagse Conventie overschreden, maar het Hof acht dat te billijken vanwege de noodzaak om in deze zaak zorgvuldig te oordelen. Daarin ziet het dan ook geen schending van artikel 8 EVRM.

Het EHRM richt zich vervolgens op de publieke, politieke en institutionele druk die in deze zaak is uitgeoefend om te voorkomen dat de dochter naar haar vader zou terugkeren. Het brengt de verschillende activiteiten nauwgezet in beeld en acht het onrustbarend om te zien hoe groot de bemoeienis was met de besluitvorming, die eigenlijk in handen was van onafhankelijke instituties zoals de deurwaarder. De nationale autoriteiten zijn zelfs overgegaan tot het aannemen van wetgeving om de terugkeer van het kind onmogelijk te maken. Het Hof acht de uitgeoefende druk zodanig dat die moet hebben geleid tot een politieke beïnvloeding van de besluitvorming, hetgeen volkomen onacceptabel is.

Het EHRM stelt eveneens vast dat al deze publieke, politieke en institutionele druk heeft geleid tot zeer grote vertraging in de procedure, die zich voortzette ook nadat het HvJ in de onderhavige zaak uitspraak had gedaan. Daarbij was sprake van allerlei procedurele trucjes en vaagheden die diametraal in strijd waren met de doelstellingen van de Haagse Conventie, de EU-verordening en artikel 8 EVRM. Het Hof constateert dan ook een schending

van artikel 8 EVRM.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 14-01-2020

Zaaknummer: 10926/09

RECHTSPRAAK

Echtscheiding; ontelijke inschrijving echtscheidingsbeschikking in registers burgerlijke stand. Zijn partijen gescheiden?

Echtscheiding; ontelijke inschrijving echtscheidingsbeschikking in registers burgerlijke stand. Zijn partijen gescheiden?

Partijen zijn in 1998 gehuwd op huwelijkse voorwaarden die nadien zijn gewijzigd.

De man heeft op 1 september 2017 een echtscheidingsverzoek ingediend. De rechtbank heeft de echtscheiding op 11 juli 2018 uitgesproken en de behandeling van de overige verzoeken aangehouden. Deze echtscheidingsbeschikking is door de man aangeboden aan en vervolgens ingeschreven in de registers van de burgerlijke stand op 22 oktober 2018. De vrouw is op 11 oktober 2018 in hoger beroep gegaan van de echtscheidingsbeschikking en heeft verzocht de echtscheiding niet uit te spreken. De man heeft verzocht om een proceskostenveroordeling. Beide verzoeken zijn nadien ingetrokken. Het hof heeft bij beschikking van 28 maart 2019 partijen niet-ontvankelijk verklaard in hun verzoeken.

De rechtbank heeft bij beschikking van 14 december 2018 op de andere verzoeken van partijen in het kader van de echtscheiding beslist. Daarvan is de man in hoger beroep gegaan. Dit hoger beroep ligt thans voor.

In het kader van dit hoger beroep beantwoordt het hof ambtshalve de vraag of – en zo ja, wanneer – het huwelijk van partijen is ontbonden.

De man stelt dat het huwelijk op 22 oktober 2018 (dag van de inschrijving van de echtscheidingsbeschikking) is ontbonden. De vrouw stelt dat zij tijdig in hoger beroep is gekomen van de echtscheidingsbeschikking en dat de inschrijving van 22 oktober 2018 ten onrechte is geschied. Die inschrijving heeft geen ontbinding van het huwelijk tot gevolg gehad.

Het hof oordeelt als volgt. De man heeft zelf aangevoerd dat hij de vrouw heeft verzocht een akte van berusting met betrekking tot (het uitspreken van) de echtscheiding te ondertekenen en dat de vrouw heeft geweigerd te voldoen aan dat verzoek. Daarbij heeft de man de stelling

van de vrouw, dat zij op 11 oktober 2018 hoger beroep heeft ingesteld en haar beroepschrift op 12 oktober 2018 per e-mail naar (de advocaat van) de man heeft gestuurd, niet weersproken. Het hof gaat er daarom van uit dat de man wist dan wel behoorde te weten dat de vrouw zich zou verzetten tegen inschrijving van de echtscheidingsbeschikking en dat zij hoger beroep had ingesteld tegen die beschikking, zodat zijn verzoek tot inschrijving prematuur was. Daarmee liep hij het risico dat die inschrijving niet rechtsgeldig kon plaatsvinden. Dat de man de echtscheiding heeft doen inschrijven nadat hij de verklaring van non-appel had ontvangen (van de rechtbank) en pas van het hof (bij brief van 16 oktober 2018) bericht heeft ontvangen dat hoger beroep was ingesteld nadat hij zijn verzoek tot inschrijving al aan de gemeente had verstuurd, doet daaraan niet af.

Met verwijzing naar HR 22 oktober 2010, ECLI:NL:HR:2010:BN1258 en HR 30 maart 2012, ECLI:NL:HR:2012:BV1029, overweegt het hof dat een echtscheidingsbeschikking, waartegen hoger beroep is ingesteld, pas in kracht van gewijsde gaat in de zin van artikel 1:163 lid 3 BW (zodat de daar bedoelde termijn van zes maanden een aanvang neemt) nadat de appelbeschikking in kracht van gewijsde is gegaan (ook in de gevallen dat het hoger beroep wellicht te laat is ingesteld). Vooropgesteld moet worden dat het tot stand komen van een echtscheiding ingrijpende rechtsgevolgen op velerlei gebied heeft, zowel voor partijen als voor de rechtspositie van derden, en dat met het oog daarop bij het bepalen van het tijdstip waarop de echtscheiding tot stand komt, grote betekenis aan de eisen van de rechtszekerheid moet worden toegekend, zodat een uitleg die afbreuk zou doen aan de rechtszekerheid die de voor de vaststelling van dit tijdstip relevante voorschriften beogen, dient te worden vermeden. Een andere opvatting zou in een geval als het onderhavige de onwenselijke gevolgen meebrengen (i) dat de verweerder in hoger beroep onder omstandigheden de echtscheidingsbeschikking reeds ter inschrijving aan de ambtenaar zou moeten aanbieden op straffe van verval van zijn recht daartoe, hoewel over de echtscheiding zelf en de ontvankelijkheid van het beroep daartegen nog een appel- of cassatieprocedure loopt, en (ii) dat de ambtenaar dan zou moeten beoordelen of het hoger beroep tegen de echtscheidingsbeschikking tijdig en rechtsgeldig was, voordat daarover een onherroepelijke rechterlijke beslissing is gegeven. Met het oog op de vereiste rechtszekerheid en de eenvoudige hanteerbaarheid van de hier toepasselijke voorschriften moet daarom de hiervoor gegeven uitleg van artikel 1:163 lid 3 BW aanvaard worden, ook al is daaraan in voorkomend geval het nadeel verbonden dat een partij moet wachten met een verzoek tot inschrijving van de echtscheidingsbeschikking totdat de rechter onherroepelijk over (de ontvankelijkheid van) het hoger beroep tegen de echtscheiding heeft beslist.

Naar het oordeel van het hof moet worden aangenomen dat in het onderhavige geval de beschikking van dit hof van 28 maart 2019 kracht van gewijsde heeft gekregen na het

verstrijken van de cassatietermijn, zodat ook de echtscheidingsbeschikking eerst op dat moment in kracht van gewijsde is gegaan. Hieruit volgt dat de inschrijving van de echtscheidingsbeschikking op 22 oktober 2018 niet rechtsgeldig is geschied, zodat het huwelijk van partijen (nog) niet is ontbonden.

Het hof stelt in het licht van het bovenstaande partijen in de gelegenheid hun stellingen aan te passen.

Opmerking: op het tijdstip van deze beschikking (31 oktober 2019) kon nog voor inschrijving van de echtscheidingsbeschikking van 14 juli 2018 gezorgd worden.

Instantie: Gerechtshof Arnhem-Leeuwarden

Datum uitspraak: 31-10-2019

ECLI: ECLI:NL:GHARL:2019:9387

Zaaknummer: 200.256.167

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Limitering van alimentatie. Verzoek tot verlenging van de termijn van twaalf jaar op grond van artikel 1:157 lid 4 (oud) BW.

Limitering van alimentatie. Verzoek tot verlenging van de termijn van twaalf jaar op grond van artikel 1:157 lid 4 (oud) BW.

Op 19 februari 2019 eindigde de wettelijke verplichting van de man om twaalf jaar in het levensonderhoud van de vrouw te voorzien. De vrouw verzoekt de rechtbank nu om de termijn van twaalf jaar te verlengen. Voor het geval dat de rechtbank dat verzoek afwijst, verzoekt de vrouw de partneralimentatie met ingang van 17 mei 2014 te verhogen. De man is het niet eens met de verzoeken van de vrouw en vindt – kort gezegd – dat de verzoeken moeten worden afgewezen.

De rechtbank wijst beide verzoeken van de vrouw af. De rechtbank vindt dat geen sprake is van een uitzonderings situatie als bedoeld in de wet, op grond waarvan de termijn van twaalf jaar kan worden verlengd. De rechtbank kan zich onvoldoende beeld vormen van de financiële situatie van de vrouw, omdat zij onvoldoende inzage geeft in haar vermogen. De rechtbank vindt dat de vrouw gelet op haar verzoek stukken had moeten overleggen waaruit blijkt wat haar vermogen is en wat er met eerder vermogen is gebeurd. Ze had bijvoorbeeld de recente aangiften/aanslagen inkomstenbelasting kunnen laten zien. De rechtbank kan nu niet vaststellen hoeveel vermogen de vrouw heeft. De enkele stelling van de vrouw dat haar spaargeld is geslonken tot onder de € 10.000 is daarvoor niet voldoende, omdat dit door de man wordt betwist. Daarbij is van belang dat de vrouw overeenkomstig de vaststellingsovereenkomst een bedrag van € 70.000 netto heeft ontvangen uit de afwikkeling van de huwelijkse voorwaarden. En dat zij in 2015 een bedrag in de Postcode Loterij heeft gewonnen. De vrouw zegt € 17.750, de man zegt € 70.000 en de rechtbank kan dit niet nagaan aan de hand van het door de vrouw overgelegde bankafschrift.

De rechtbank vindt verder dat de vrouw niet alles heeft gedaan wat redelijkerwijs van haar mag worden verwacht om tot financiële zelfstandigheid te komen. De vrouw is economisch eigenaar van een woning. Niet in geschil is dat de overwaarde van deze woning om en nabij de

€ 350.000 bedraagt. De rechtbank ziet het belang van de vrouw om in deze woning te kunnen blijven wonen. Daartegenover staat het belang van de man om na het verstrijken van de termijn van twaalf jaar bevrijd te zijn van zijn onderhoudsverplichting ten opzichte van de vrouw. De rechtbank vindt daarom dat redelijkerwijs van de vrouw kan worden verwacht dat zij inteert op haar vermogen, ook als dat betekent dat zij moet verhuizen.

Daarnaast heeft de vrouw onvoldoende onderbouwd in hoeverre haar gezondheidsklachten (COPD, psychische klachten en hartproblematiek) haar mogelijkheden op de arbeidsmarkt beperken. Dat de vrouw door haar gezondheidstoestand wordt beperkt in haar mogelijkheden lijkt voor de hand liggend, maar de stukken rechtvaardigen niet zonder meer de conclusie dat de vrouw in het geheel niet in staat is of was om betaalde werkzaamheden te verrichten. Zo heeft de vrouw na het huwelijk wel enige tijd betaald werk verricht als typiste.

De rechtbank vindt tot slot dat het door de vrouw gestelde voortduren van de behoefte aan partneralimentatie in een te ver verwijderd verband staat tot het huwelijk.

De rechtbank wijst het verzoek van de vrouw tot verhoging van de partneralimentatie met terugwerkende kracht af, omdat van de man niet kan worden gevraagd dat hij over de afgelopen vijf jaar meer partneralimentatie betaalt dan hij al heeft betaald. Volgens vaste rechtspraak van de Hoge Raad moet de rechter behoedzaam omgaan met het wijzigen van een vastgestelde onderhoudsbijdrage met terugwerkende kracht. De vrouw zegt dat de draagkracht van de man de beperkende factor is geweest bij het vaststellen van de bijdrage. Dat de man eerder kan stoppen met werken, betekent volgens de vrouw dat zijn draagkracht moet zijn gestegen. Dit gaat niet zonder meer op, maar belangrijker nog: dit rechtvaardigt niet dat de vrouw nu pas om een verhoging vraagt. De vrouw heeft geen goede redenen gegeven waarom zij nu pas een verzoek tot verhoging doet. De man heeft bovendien redelijkerwijs geen rekening kunnen houden met een dergelijk verzoek.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 13-09-2019

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2019:4190

Zaaknummer: C/16/481369 / FA RK 19-3036

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Ondertoezichtstelling; geschil tussen vader en stiefmoeder enerzijds en pleegouders anderzijds. Vader en stiefmoeder geven pleegouders geen toestemming om met de minderjarige met vakantie te gaan. Rechtbank verleent vervangende toestemming aan pleegouders om met de minderjarige met vakantie te gaan.

Ondertoezichtstelling; geschil tussen vader en stiefmoeder enerzijds en pleegouders anderzijds. Vader en stiefmoeder geven pleegouders geen toestemming om met de minderjarige met vakantie te gaan. Rechtbank verleent vervangende toestemming aan pleegouders om met de minderjarige met vakantie te gaan.

De gecertificeerde instelling (GI) heeft een geschil voorgelegd met betrekking tot de uitvoering van de ondertoezichtstelling. De GI heeft verzocht een beslissing te nemen op het onderhavige geschil, te weten dat de minderjarige in staat wordt gesteld in de periode van 24 juli 2019 tot en met 5 augustus 2019 met haar pleegouders naar Frankrijk met vakantie te gaan. De vader en de stiefmoeder geven echter geen toestemming voor de vakantie.

Op grond van artikel 1:262b BW kunnen geschillen die de uitvoering van de ondertoezichtstelling betreffen aan de kinderrechter worden voorgelegd. De kinderrechter neemt op verzoek van de GI een zodanige beslissing als hem in het belang van de minderjarige wenselijk voorkomt. Hij beproeft alvorens te beslissen een vergelijk tussen de betrokkenen. De kinderrechter stelt vast dat een vergelijk tussen partijen niet mogelijk is en acht de volgende beslissing in het belang van de minderjarige wenselijk.

De kinderrechter is op grond van de stukken en de behandeling ter zitting van oordeel dat het verzoek van de GI moet worden toegewezen en overweegt daartoe als volgt. Gebleken is dat de minderjarige vorig jaar ongeveer vier weken met haar pleegouders in Amerika met vakantie is geweest. De minderjarige en de pleegouders hebben dit als een prettige vakantie ervaren. De

kinderrechter acht het in het belang van de minderjarige dat zij ook dit jaar met de pleegouders op vakantie kan gaan. Dat de pleegouders ervoor zouden kiezen niet op vakantie te gaan als de toestemming niet wordt verleend, acht de kinderrechter niet in het belang van de minderjarige. Ook acht de kinderrechter het niet in het belang van de minderjarige dat zij gedurende de vakantie zou worden gescheiden van de pleegouders door bij opa en oma in Nederland te blijven. De vader en de stiefmoeder hebben geen toelichting ter zitting gegeven. Uit wat zij schriftelijk aan de kinderrechter kenbaar hebben gemaakt, is niet duidelijk geworden waarom het niet in het belang van de minderjarige zou zijn dat de toestemming om op vakantie te gaan wordt gegeven. De kinderrechter heeft daarom de pleegouders vervangende toestemming verleend om met de minderjarige naar Frankrijk met vakantie te gaan in de periode van 24 juli 2019 tot en met 5 augustus 2019 en heeft daarbij bepaald dat deze beslissing de vereiste toestemming van de vader en de stiefmoeder vervangt.

Instantie: Rechtbank Gelderland

Datum uitspraak: 23-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBGEL:2019:6290

Zaaknummer: C/05/356614 / ZJ RK 19-705

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

Verzoek moeder tot omzetting gezamenlijk gezag in eenhoofdig gezag door de moeder uit te oefenen. Rechtbank schorst het gezag van de vader over de oudste minderjarige in afwachting van een onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming over het gezag en een zorgregeling.

Verzoek moeder tot omzetting gezamenlijk gezag in eenhoofdig gezag door de moeder uit te oefenen. Rechtbank schorst het gezag van de vader over de oudste minderjarige in afwachting van een onderzoek van de Raad voor de Kinderbescherming over het gezag en een zorgregeling.

De moeder heeft onder meer verzocht het gezag over de kinderen te wijzigen, in die zin dat zij voortaan alleen het gezag zal uitoefenen. De rechtbank heeft het gezag van de vader over de minderjarige tijdelijk geschorst. Het uitgangspunt van de wetgever is dat de ouders samen het gezag over hun kind(eren) uitoefenen. De rechter kan echter het gezamenlijk gezag beëindigen en bepalen dat het gezag aan één ouder toekomt, als zich een wijziging van omstandigheden heeft voorgedaan waardoor: 1) er een onaanvaardbaar risico is dat het kind klem of verloren zou raken tussen de ouders en niet te verwachten is dat hierin binnen afzienbare tijd voldoende verbetering zou komen, of 2) wijziging van het gezag anderszins in het belang van het kind noodzakelijk is.

De rechtbank stelt voorop dat het bepaalde in artikel 1:253n BW jo. artikel 1:251a BW een grondslag biedt om het gezamenlijk gezag van ouders te beëindigen en een van de ouders alleen met het gezag te belasten. Naar het oordeel van de rechtbank biedt deze grondslag ook ruimte om het gezamenlijk gezag te schorsen en tijdelijk een van de ouders alleen met het gezag te belasten. Immers, waar het meerdere geldt, kan ook het mindere worden toegewezen. In dit geval vindt de rechtbank het noodzakelijk dat het gezamenlijk gezag van de ouders wordt geschorst ten aanzien van de minderjarige in afwachting van een onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming en dat de moeder in die periode alleen het gezag over de

minderjarige zal uitoefenen. Duidelijk is dat er op dit moment tussen de ouders niet of nauwelijks (constructieve) communicatie plaatsvindt. Hierdoor komt het belang van de minderjarige in de knel, omdat het hen niet lukt om in gezamenlijk overleg belangrijke beslissingen over hem te nemen. De minderjarige is volledig vastgelopen op school en krijgt nu geen onderwijs. Het lukt de ouders niet om het eens te worden over hulp voor de minderjarige. Zo is er geen overeenstemming over medicatie, de inzet van speltherapie en observaties. Ook is er geen bereidheid om samen in ouderschapsbemiddeling te gaan om zo de spanningen in zijn leefomgeving te verminderen.

Een tijdelijke schorsing van het gezamenlijke gezag zorgt ervoor dat hulp kan worden ingezet voor de minderjarige. Het is van belang voor de minderjarige dat dit nu gebeurt omdat hij na de vakantie naar een andere school gaat en dat namens de school is verklaard dat de minderjarige het meest van de andere school kan profiteren als school en aanvullende hulpverlening op elkaar afgestemd zijn. Door het gezamenlijke gezag tijdelijk te schorsen wordt de impasse tussen partijen doorbroken en wordt moeder in staat gesteld om gedurende deze periode hulpverlening voor de minderjarige in gang te zetten. Nu de moeder aansluit bij de adviezen vanuit de school en de rechtbank – bij gebrek aan verdere informatie – de zienswijze van school als doorslaggevende factor beschouwt, omdat de school in deze kwestie als het meest neutraal kan worden aangemerkt, heeft de rechtbank het gezag van de vader geschorst hangende het onderzoek door de Raad voor de Kinderbescherming en totdat nader is beslist.

Instantie: Rechtbank Midden-Nederland

Datum uitspraak: 11-07-2019

ECLI: ECLI:NL:RBMNE:2019:3088

Zaaknummer: C/16/480907 / FO RK 19-726 (wijziging zorg- / omgangsregeling) en C/16/480909 / FO RK 19-727 (eenhoofdig gezag)

Wetsartikelen:

RECHTSPRAAK

**Buturugă t. Roemenië, EHRM 11 februari 2020, nr. 56867/15,
ECLI:CE:ECHR:2020:0211JUD005686715**

Klaagster is het slachtoffer geweest van fysiek huiselijk geweld; daarnaast stelt zij dat haar ex-echtgenoot computervredebreuk heeft gepleegd door haar persoonlijke bestanden, correspondentie en foto's te doorzoeken en zich toegang te verschaffen tot haar Facebookaccount. Het EHRM concludeert dat de nationale autoriteiten onvoldoende hebben gedaan om klaagster hiertegen te beschermen. Daarbij benadrukt het dat inmiddels is geaccepteerd dat 'cyberbullying' en 'cybersurveillance' kunnen worden begrepen als onderdeel van geweld tegen vrouwen en meisjes. Het is nodig dat nationale autoriteiten een grondig onderzoek instellen naar aannemelijke klachten daarover.

Klaagster heeft eind 2013 een klacht ingediend bij de politie vanwege huiselijk geweld door haar echtgenoot. Eind januari 2014 werd een echtscheiding uitgesproken. In 2014 verzocht klaagster de autoriteiten een doorzoeking van de computer van het gezin uit te voeren, waarbij zij stelde dat haar ex-echtgenoot zonder haar toestemming kopieën had gemaakt van haar privéconversaties, documenten en foto's en dat hij ook toegang had gezocht tot haar Facebookaccount. Later in 2014 deed zij nogmaals aangifte van computervredebreuk. Er werd een onderzoek ingesteld, maar in 2015 werd besloten om dit te beëindigen omdat het gedrag van de echtgenoot niet ernstig genoeg zou zijn geweest om een strafrechtelijke vervolging te rechtvaardigen. De klachten over computervredebreuk werden op formele gronden afgewezen, namelijk omdat zij buiten de termijn zouden zijn ingediend. Wel werd een omgangsverbod aan klaagsters ex-echtgenoot opgelegd, dat de laatste beweerdelijk in 2015 alweer had geschonden. Voor het EHRM heeft klaagster gesteld dat onvoldoende is gedaan om haar te beschermen tegen het lichamelijke huiselijk geweld en tegen de computervredebreuk door haar echtgenoot. Het Hof besluit de klachten onder art. 3 en 8 EVRM gezamenlijk te behandelen. Ten aanzien van de klachten over het lichamelijke geweld constateert het dat het

onderzoek op nationaal niveau niet vanuit een perspectief van huiselijk geweld heeft plaatsgevonden, terwijl dat hier wel aangewezen zou zijn geweest. Ook de uitgangspunten van de Istanboel Conventie over huiselijk geweld zijn onvoldoende in het onderzoek betrokken. Het EHRM deelt verder niet de nationale conclusie dat het geweld hier niet ernstig genoeg zou zijn geweest om een vervolging te kunnen rechtvaardigen, ook gelet op de medische rapporten die over het letsel van klaagster beschikbaar waren.

Ten aanzien van de computervredebreuk constateert het Hof dat de ex-echtgenoot daarmee inbreuk heeft gemaakt op het correspondentierecht van klaagster. Dit is op zichzelf voldoende gereguleerd in het Roemeens strafrecht. Tegelijkertijd merkt het Hof op dat ‘cyberbullying’ inmiddels een erkend facet is van geweld tegen vrouwen en meisjes en dat dit verschillende vormen kan aannemen, waaronder computervredebreuk en manipulatie van data en beelden. Vaak gaat het in de context van huiselijk geweld om ‘cybersurveillance’, zoals ook in het onderhavige geval zo leek te zijn. De nationale autoriteiten hebben echter nagelaten om de inhoud van de klachten over computervredebreuk te beoordelen. De reden die daarvoor is aangevoerd, namelijk dat de klacht te laat zou zijn ingediend, verwerpt het Hof als overmatig formalistisch. Daarnaast deelt het Hof niet het oordeel van de lagere rechters dat in dit geval geen sprake zou zijn van inbreuk op de correspondentievrijheid omdat de gegevens op de sociale netwerken overwegend publiek van aard zouden zijn. Daarvoor was tenminste een nader onderzoek nodig geweest van de aantijgingen van klaagster, die zich ook richtten op het kopiëren van privécorrespondentie, -bestanden en -foto's.

In het licht van deze omstandigheden constateert het Hof een schending van art. 3 en 8 EVRM.

Instantie: Europees Hof voor de Rechten van de Mens

Datum uitspraak: 11-02-2020

ECLI: ECLI:CE:ECHR:2020:0211JUD005686715

Zaaknummer: 56867/15

Wetsartikelen: EVRM art. 3 en EVRM art. 8